

Nr 239.

Godkänd av första kammaren den 30 maj 1929.

Godkänd av andra kammaren den 30 maj 1929.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående anslag till anordnande av kurser i esperanto.

(Statsutskottets utlåtande nr 66 och memorial nr 79).

Till Konungen.

I två inom riksdagen väckta, likalydande motioner (I: 82 och II: 134) har hemställts, att riksdagen för anordnande av kurser i esperanto i huvudsaklig överensstämmelse med en i motionerna skisserad plan må för budgetåret 1929/1930 anvisa ett anslag av 4,600 kronor.

Till stöd för sin hemställan hava motionärerna anført följande.

Under de senare åren har intresset för det internationella världshjälpsspråket esperanto överallt i världen blivit allt större. Så är även förhållandet i vårt land. Ett stort antal kurser i språket har anordnats på många platser i landet. Även inom den frivilliga bildningsrörelsen har esperanto varit ett omtyckt studieämne och därför studerats i ett stort antal studiecirklar.

Från många håll klagas emellertid över bristen på lärare. Vore tillgången på kompetenta lärare större, skulle säkerligen också intresset för detta moderna kommunikationsmedel vara ännu större än vad nu är förhållandet.

I avsikt att avhjälpa denna brist på lärare anordnade Sveriges Folkskolläraryrkeförbund och Sveriges Folkskolläraryrkeförbund i samråd med Svenska Esperanto-Förbundet under förlidet år tvenne sommarkurser för lärare om vardera 10 dagar + avslutningsdag och med den i Sverige uppmärksammade läraren i esperanto, den rumäniske pastorn Andreo Cseh, såsom lärare. Kurserna, som bevistades av c:a 50 lärare och lärarinnor, gävo ett gott resultat, vilket bevisas bland annat därigenom, att deltagarna i kurserna efter desammas slut i en skrivelse till anordnarna uttryckte sin tacksamhet i följande ordalag:

»Undertecknade lärare och lärarinnor ha deltagit i den av Sveriges Folkskolläraryrkeförbund och Sveriges Folkskolläraryrkeförbund anordnade kursen i esperanto sommaren 1928. — Kursen, som till lärare haft herr Andreo Cseh, har varit utomordentligt intressant. Den pedagogiska uppställning av lärostoffet ha vi hela tiden beundrat såsom mästerlig, och de kunskaper, vi under kursens 11 dagar inhämtat, synas oss förvånansvärt stora. — Till Sveriges Folkskolläraryrkeförbund och Sveriges Folkskolläraryrkeförbund såsom anordnare av kursen vilja vi nu rikta ett varmt tack för det tillfälle, som

här beretts oss att inhämta elementerna och en icke obetydlig talfärdighet i ett nytt språk, varförutom vi fått lära känna ett grammatiskt system så beundransvärt, att det bör kunna vara till ovärderlig hjälp även vid upplärandet av andra språks grammatik. — Till vårt tack knyter sig en förhoppning om att liknande kurser må anordnas även under kommande år.»

Dessa kurser voro anordnade helt på deltagarnas bekostnad, ehuru i något fall deltagare erhöilo bidrag från kommunen såsom hjälp för bestridande av de med deltagandet i kursen förenade kostnaderna. Det borde dock icke vara orimligt att ifrågasätta att staten genom ett anslag understödde dylika kurser. Av statsmakterna understödda eller helt och hållet bekostade kurser i esperanto för lärare finnas redan i andra länder.

Styrelserna för Sveriges Folkskolläraryförbund och Sveriges Folkskollärrindeförbund hava förklarar sig villiga att — under förutsättning av statligt bidrag — även under innevarande års sommar anordna kurser för lärare efter i huvudsak samma plan som de under föregående år avhållna. För ändamålet behöves dock ett statsbidrag av 4,600 kronor.

Kurserna avses att anordnas i Stockholm med herr Andreo Cseh som lärare. Det förutsättes att två kurser om vardera 10 à 11 dagar, med två lektioner om vardera två dubbeltimmar varje dag, samt med 25 deltagare i varje kurs, skola anordnas. Lokal för kurserna skall avgiftsfritt erhållas i någon av undervisningsväsendet disponerade lokaler.

Statsbidraget har därför beräknats skola användas på följande sätt.

Bidrag till resekostnaderna för 50 deltagare.....	kronor	500: —
Dagtraktamenten à 6: —.....	»	3,000: —
Ersättning till lärare med kronor 10: — pr lektionstimme	»	800: —
» » kursledare	»	100: —
Arbetsmateriel, postporto etc.....	»	200: —
	Summa kronor	4,600: —

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i anledning av ovanberörda motioner (I: 82 och II: 134) för anordnande av kurser i esperanto för budgetåret 1929/1930 anvisat ett extra anslag av 2,900 kronor att utgå enligt bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

Stockholm den 30 maj 1929.

Med undersåtlig vördnad.